

ชื่อภาษาไทย การคัดกรองและป้องกันผู้มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคเรื้อรังในผู้สูงอายุ

ชื่อภาษาอังกฤษ Screening and preventing chronic disease in Elderly group.

ชื่อผู้เขียนบทความ สุรเชษฐ คำคำ

สาขาวิชา เกษษศาสตร์ คณะ เกษษศาสตร์

มหาวิทยาลัย อีสเทิร์นเอเซีย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีจุดประสงค์เพื่อคัดกรองผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และภาวะไขมันในเลือดสูง โดยการมีส่วนร่วมของชมรมผู้สูงอายุ ร่วมกับคณะเภสัชศาสตร์ โดยการคัดกรองเพื่อค้นหาประชากรกลุ่มเสี่ยงที่ต้องได้รับการรักษาให้ครอบคลุมมากขึ้น แล้วทำการส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งการเพิ่มบทบาทในการคัดกรองจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการค้นหาประชากรกลุ่มเสี่ยง ช่วยลดปัจจัยเสี่ยงที่ปรับเปลี่ยนได้ของผู้ป่วย และช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายจากการลดโอกาสการเกิดโรคแทรกซ้อน (cost saving) มากขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนที่อยู่ในที่ตั้ง ต.คลองสี่ อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี จำนวน 89 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกจากผู้สูงอายุที่เข้าร่วมในกลุ่มชมรมผู้สูงอายุ และได้ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำทุกเดือน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1. แบบบันทึกแสดงความยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย 2. แบบคัดกรองผู้ที่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูงและภาวะไขมันในเลือดสูง 3. แบบประเมินความรู้เรื่องโรคและการปฏิบัติตัว 4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการบริการ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (Student t-test) ผลของการวิจัยพบว่า ผลการคัดกรองจากผู้สูงอายุจำนวน 89 คน มีคนที่มีความเสี่ยงสูงในการเกิดโรคเบาหวานรายใหม่ทั้งสิ้น 22 คน (ร้อยละ 24.72) ความเสี่ยงสูงในการเกิดโรคความดันโลหิตสูงรายใหม่ทั้งสิ้น 37ราย (ร้อยละ 41.57) คน ความเสี่ยงสูงในการเกิดโรคไขมันในเลือด รายใหม่ทั้งสิ้น 10 คน (ร้อยละ 11.26) ความรู้เรื่องโรคและการปฏิบัติตัว ของผู้สูงอายุ มีการปฏิบัติตัวถูกต้องลักษณะ และลดความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 63 อย่างมีนัยสำคัญ ที่ค่า P น้อยกว่า 0.05 ค่าคะแนนเพิ่มขึ้นจากเดิม 6.36 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการบริการ พบว่าผู้สูงอายุที่เข้าร่วมงานวิจัยในครั้งนี้มีความพึงพอใจเฉลี่ย 4.15 ± 0.81 จากคะแนนเต็ม 5

ข้อเสนอแนะการคัดกรองเบาหวานควรให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์ โดยเจ้าหน้าที่ และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนรับรู้ภาวะเสี่ยงและมีการติดตามประเมินผลคุณภาพการคัดกรองเป็นระยะ ๆ

คำสำคัญ: การคัดกรอง, โรคเรื้อรัง, โรคเบาหวาน, โรคความดันโลหิตสูง, ภาวะไขมันในเลือดสูง

Abstract (font16)

This research is a semi-experimental research aims in screening the chronic diseases such as diabetes, hypertension and hyperlipidemia with the collaboration between elder group and the Faculty of Pharmacy.

The screening will identify the high risk group that need to provide the treatment together with health promotion. The screening process enhance the efficacy in diagnosis of high risk group, decrease the changeable risk factor and cost saving from the complication diseases. The sample group of 89 persons in this research was selected from the elder group live in Klong Si community, KlongLaung district, Pathumthani province, which is monthly reunion for their activity.

The tools for this research are as follow;

1. Participant concent form;
2. Patient screening form; for high risk group of diabetes, hypertension and hyperlipidemis
3. Evaluation form for disease knowledge and behavior
4. Evaluation form for satisfaction

Statistic factors use in this research are mean, standard deviation and student t-test. The result of this research showed that within the 89 of sample group, 22 are in high risk of diabetes(24.72 %), 37 are in high risk of hypertension(41.57 %), and 10 are in high risk of hyperlipidemia(11.26 %). For disease knowledge and behavior, the group behave with proper hygiene and significantly decrease the incident of high risk up to 63% with $P < 0.05$. The score is increased 6.36 from 15 points. Evaluation of satisfaction showed that the participated group satisfied with score of 4.15 ± 0.81 of 5 points.

The suggestion for diabetes screening is that there should be public health education from public health staffs and volunteers of the community to educate people of the high risk factors follow by periodically monitoring and evaluation for the effectiveness of screening.

Key words: screening, chronic diseases, diabetes, hypertension, hyperlipidemia